

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 105

www.parlament.md

30 noiembrie 2017

CEB 6 nr. 474

RAPORT

asupra proiectului de Lege cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar

(nr. 292 din 28.09.2017, pentru lectura a doua)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar (în continuare – proiectul de lege), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examineate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sănătății integrante ale raportului Comisiei.

Pe lângă propunerile de ordin tehnico-juridic ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, Comisia economie, buget și finanțe a acceptat obiecțiile și propunerile prezentate ale deputaților în Parlament, precum și unele din cele expuse în raportul expertilor proiectului Twinning „Consolidarea capacitaților Parlamentului Republicii Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația UE”.

În cadrul ședinței Comisiei a constatat, că proiectul de lege are drept scop armonizarea legislației Republicii Moldova cu directiva Uniunii Europene 2002/87, dar proiectul de lege o transpune parțial, respectiv a fost acceptată modificarea clauzei ce vizează compatibilitatea cu legislația comunitară și anume cu specificarea articolelor care nu au fost transpuse în proiectul de lege.

Totodată, pentru a aduce o claritate din perspectiva autorității de supraveghere, au fost specificate autoritățile competente din Republica Moldova (Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare) care dispun de competență legală de a reglementa și supraveghea, în mod individual sau la nivelul întregului grup entitățile reglementate - băncile, asigurătorii și societățile de investiții.

Un aspect care este prevăzut expres de proiectul de lege constituie pragurile utilizate pentru identificarea conglomeratelor financiare. Astfel, unul dintre aceste praguri se referă la mărimea activelor celei mai mici entități financiare din cadrul conglomeratului, care la nivelul UE este de 6 miliarde Euro. În proiectul de lege inițial acest prag a fost stabilit la nivelul de 500 milioane lei – micșorarea pragului respectiv a fost o măsură de adaptare a sumei mari din UE la realitatea RM.

În cadrul discuțiilor în Comisie s-a menționat, că în cazul dat conglomeratele din Republica Moldova nu vor fi comparabile cu cele din Uniunea Europeană din perspectiva unui conglomerat transfrontalier. Respectiv, revizuirea acestui prag a fost efectuată și pentru a face mai atractive investițiile în republică. Astfel, pornind de la faptul că un conglomerat finanțiar este un grup finanțiar mare care desfășoară activitate pe piețele financiare internaționale și furnizează servicii la nivel mondial, în scopul asigurării unei abordări unice și facilitării cooperării dintre autorități, la identificarea unui conglomerat finanțiar, pragul de semnificație a unui subsector din grup a fost modificat și acceptat de Comisie la nivelul de 6 miliarde EUR, ca cel stabilit în directiva UE.

Luînd în considerație cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și în lectură finală în plen.

Stefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

LEGE

cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat finanțier

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

Prezenta lege stabilește regulile de supraveghere suplimentară a entităților reglementate care fac parte dintr-un conglomerat finanțier, în scopul asigurării stabilității financiare și al protejării deponenților, asiguraților și investitorilor.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică entităților reglementate, persoane juridice licențiate/autorizate conform normelor sectoriale aplicabile, care sunt supuse supravegherii suplimentare exercitată de către coordonator la nivelul conglomeratului finanțier.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

asigurător/reasigurător – un asigurător/reasigurător în sensul Legii nr. 407/2006 cu privire la asigurări;

asociere în participație – o asociere în participație în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

autoritate competentă – o autoritate națională, după caz Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare, care dispune de competență legală de a reglementa și supraveghea, în mod individual sau la nivelul întregului grup, entitățile care cad sub incidența prezentei legi;

autoritate competentă relevantă:

- a) autoritatea competentă care răspunde de supravegherea sectorială la nivel consolidat a entităților reglementate care aparțin unui conglomerat financiar;
- b) coordonatorul desemnat în conformitate cu prevederile prezentei legi, dacă este diferit de autoritatea menționată la lit. a);

bancă – o bancă în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

concentrare a riscurilor – expunerile la risc care prezintă un potențial de pierdere suficient de mare pentru a pune în pericol solvabilitatea sau poziția financiară în general a entităților reglementate din conglomeratul financiar și care pot fi determinate de riscurile de contrapartidă/de credit, de investiții, asigurare sau de piață și de alte riscuri, precum și de o combinație sau interacțiune a acestor riscuri;

conglomerat financiar – un grup sau subgrup în care o entitate reglementată se află la conducerea grupului sau subgrupului sau cel puțin una dintre filialele acestui grup sau subgrup este o entitate reglementată și care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

1) în cazul în care o entitate reglementată se află la conducerea grupului sau subgrupului:

a) aceasta este fie întreprinderea-mamă a unei entități din sectorul financiar, fie o entitate care deține o participație într-o entitate din sectorul financiar, fie o entitate legată de o entitate din sectorul financiar printr-o relație în sensul celor descrise la noțiunea „grup”;

b) cel puțin una dintre entitățile grupului sau subgrupului aparține subsectorului asigurărilor și cel puțin o entitate aparține subsectorului bancar/nonbancar sau subsectorului de servicii de investiții;

c) activitățile consolidate sau aggregate ale entităților grupului ori subgrupului în subsectorul asigurărilor și cele ale entităților în subsectorul bancar/nonbancar și în subsectorul serviciilor de investiții sunt semnificative în sensul art. 4 alin. (2) sau alin. (5);

2) în cazul în care la conducerea grupului sau subgrupului nu se află o entitate reglementată:

a) activitățile grupului sau subgrupului se desfășoară în principal în sectorul financiar în sensul art. 4 alin. (1);

b) cel puțin una dintre entitățile grupului sau subgrupului aparține subsectorului asigurărilor și cel puțin o entitate aparține subsectorului bancar/nonbancar sau subsectorului de servicii de investiții;

c) activitățile consolidate sau aggregate ale entităților grupului sau subgrupului în subsectorul asigurărilor și cele ale entităților în subsectorul bancar/nonbancar și în subsectorul serviciilor de investiții sunt semnificative în sensul art. 4 alin. (2) sau alin. (5);

control – un control în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

coordonator – autoritatea competență desemnată responsabilă de exercitarea supravegherii suplimentare a entităților care constituie un conglomerat financiar;

entitate reglementată – o bancă, un asigurător/reasigurător, o societate de investiții sau o societate de administrare fiduciарă a investițiilor;

filială – o filială în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

grup – un grup de întreprinderi format dintr-o întreprindere-mamă, filialele acesteia și persoanele juridice în cadrul cărora întreprinderea-mamă sau filialele acesteia dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație în următorul sens:

a) două sau mai multe entități sunt conduse împreună, în virtutea unui contract încheiat sau a prevederilor din statutul sau actul constitutiv al entităților;

b) organele de conducere a două sau mai multe entități sunt formate din aceleași persoane reprezentând majoritatea, aflate în funcție în perioada de gestiune și pînă la întocmirea situațiilor financiare consolidate.

În sensul prezentei legi, orice subgrup al unui grup se consideră a fi un grup;

întreprindere-mamă – o întreprindere-mamă în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

legături strînse – legături strînse în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

norme sectoriale – legislația națională privind supravegherea prudențială a entităților reglementate;

participație – deținerea directă sau indirectă a cel puțin 20% din drepturile de vot sau din capitalul social al unei entități;

sector financiar – un sector format din una sau mai multe dintre entitățile menționate în continuare:

- a) o bancă/o societate financiară nonbancară sau o întreprindere prestatoare de servicii auxiliare în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, care formează subsectorul bancar/nonbancar;
- b) un asigurător/reasigurător care formează subsectorul asigurărilor;
- c) o societate de investiții care formează subsectorul investițiilor;

societate de administrare fiduciарă a investițiilor – o societate de investiții în sensul Legii nr.171/2012 privind piața de capital;

societate de investiții – o societate de investiții în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

societate financiară holding mixtă – o societate financiară holding mixtă în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

societate financiară nonbancară – o societate financiară nonbancară în sensul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

tranzacții în interiorul grupului (tranzacții intragrup) – tranzacții prin care o entitate reglementată care aparține unui conglomerat financiar recurge, direct sau indirect, la alte entități din același grup sau la orice persoană fizică sau juridică ce are legături strînse cu entitățile din acest grup, pentru îndeplinirea unei obligații, de natură contractuală sau nu, cu titlu oneros sau cu titlu gratuit.

Articolul 4. Praguri pentru identificarea conglomeratului financiar

(1) Activitățile unui grup se desfășoară în principal în sectorul financiar dacă raportul dintre totalul activelor din bilanțul entităților reglementate și al celor nereglementate din sectorul financiar, din cadrul grupului, și totalul activelor din bilanțul grupului în ansamblul său depășește 40%.

(2) Activitățile din diferite subsectoare ale sectorului financiar sunt semnificative dacă, pentru fiecare subsector în parte, media aritmetică între raportul dintre totalul activelor din bilanțul subsectorului și totalul activelor din bilanțul entităților din sectorul financiar din cadrul grupului și raportul dintre cerințele de solvabilitate ale aceluiași subsector și totalul cerințelor de solvabilitate ale entităților din sectorul financiar din cadrul grupului depășesc 10%.

(3) În sensul prezentei legi, subsectorul cel mai puțin important dintr-un conglomerat financiar este subsectorul cu cea mai mică medie aritmetică, iar subsectorul cel mai important dintr-un conglomerat financiar este subsectorul cu cea mai mare medie aritmetică. În scopul calculării mediei aritmetice și al determinării subsectorului cel mai puțin important și a celui mai important, subsectorul bancar/nonbancar și subsectorul investițiilor sînt luate în considerare împreună.

(4) Societățile de administrare fiduciară a investițiilor sînt atribuite subsectorului căruia îi aparțin în cadrul grupului. În cazul în care nu aparțin în mod exclusiv unui subsector din cadrul grupului, ele sînt atribuite sectorului financiar cel mai puțin important.

(5) Activitățile desfășurate între subsectoroarele grupului se consideră, de asemenea, a fi semnificative dacă totalul activelor din bilanțul subsectorului cel mai puțin important din grup depășește echivalentul în lei moldovenești a 6 miliarde de euro, conform cursului oficial al leului moldovenesc.

(6) În cazul în care grupul nu atinge pragul menționat la alin. (2), autoritățile competente relevante, de comun acord, iau decizia să nu mai considere grupul un conglomerat financiar și să nu aplice prevederile referitoare la concentrarea riscurilor, tranzacțiile intragrup sau la mecanismele de control intern și la procesele de administrare a riscurilor, dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sau că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(7) În cazul în care grupul atinge pragul menționat la alin. (2), dar subsectorul cel mai puțin important nu depășește echivalentul în lei moldovenești a 6 miliarde de euro, conform cursului oficial al leului moldovenesc, autoritățile competente relevante, de comun acord, iau decizia să nu considere grupul un conglomerat financiar și să nu aplice prevederile referitoare la concentrarea riscurilor, tranzacțiile intragrup sau la mecanismele de control intern și la procesele de administrare a riscurilor, dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sau că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară ori nu ar fi corespunzătoare sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(8) Deciziile luate în conformitate cu alin. (6) și (7) se notifică celorlalte autorități competente și sunt făcute publice de către autoritățile competente.

(9) În sensul aplicării alin. (1)–(8), autoritățile competente relevante sunt în drept să decidă, de comun acord:

a) să excludă o entitate din calculul rapoartelor, în cazurile menționate la art. 7 alin. (9);

b) să respecte pragurile prevăzute la alin. (1) și (2) timp de 3 ani consecutivi, astfel încât să se evite schimbările bruse de regim, sau să nu respecte pragurile respective, dacă există schimbări semnificative în structura grupului;

c) să excludă una sau mai multe participații deținute în subsectorul mai puțin important, dacă aceste participații sunt hotărîtoare pentru identificarea unui conglomerat finanțier și împreună prezintă un interes neglijabil în raport cu obiectivele de supraveghere suplimentară.

Deciziile menționate în prezentul alineat se iau pe baza unei propuneri înaintate de coordonatorul conglomeratului finanțier.

(10) În sensul aplicării prevederilor alin. (1) și (2), autoritățile competente relevante, în cazuri excepționale și de comun acord, decid să înlocuiască criteriul bazat pe totalul activelor din bilanț cu unul sau mai mulți dintre următorii parametri sau să adauge unul sau mai mulți dintre aceștia, respectiv structura veniturilor, activitățile din afara bilanțului, activele totale aflate în administrare, dacă apreciază că aceștia prezintă o relevanță deosebită pentru scopurile supravegherii suplimentare în baza prezentei legi.

(11) În cazul conglomeratelor supuse deja supravegherii suplimentare, pentru aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), dacă rapoartele menționate la aceste alineate scad sub 40% și, respectiv, sub 10%, un raport inferior fixat la 35% și, respectiv, la 8% se aplică pentru următorii 3 ani pentru a evita schimbările bruse de regim.

(12) În cazul conglomeratelor supuse deja supravegherii suplimentare, pentru aplicarea prevederilor alin. (5) și (6), dacă totalul activelor din bilanțul subsectorului cel mai puțin important din grup scade sub pragul stabilit la alin. (5), un prag inferior, fixat la echivalentul în lei moldovenești a 5 miliarde de euro, conform cursului oficial al leului moldovenesc, se aplică pentru următorii 3 ani pentru a evita schimbările bruse de regim.

(13) Pe parcursul perioadei menționate la alin. (11) și (12), coordonatorul ia decizia, cu acordul celorlalte autorități competente relevante, ca rapoartele sau sumele mai mici menționate la alin. (11) și (12) să nu mai fie aplicabile.

(14) Calculele prevăzute în prezentul articol se efectuează pe baza totalului activelor din bilanțul agregat al entităților din grup, potrivit situațiilor financiare anuale ale acestora. În vederea efectuării acestor calcule, entitățile în care se deține o participație sînt luate în considerare pînă la nivelul sumei din totalul activelor bilanțului care corespunde cotei proporționale aggregate deținute de grup. În cazul în care există situații financiare consolidate, acestea se utilizează în locul situațiilor financiare aggregate.

(15) Cerințele de solvabilitate menționate în prezentul articol se determină în conformitate cu dispozițiile normelor sectoriale aplicabile.

(16) Autoritățile competente reevaluatează anual derogările de la aplicarea supravegherii suplimentare și revizuiesc indicatorii cantitativi prevăzuți în prezentul articol, precum și evaluările de risc efectuate pentru grupurile financiare.

Articolul 5. Identificarea conglomeratului financiar

(1) Autoritățile competente din Republica Moldova care au licențiat entitățile reglementate identică, în baza prevederilor prezentei legi, orice grup care intră în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare. În acest scop:

a) autoritățile competente din Republica Moldova care au licențiat entități reglementate din cadrul grupului cooperează strîns, inclusiv cu autoritățile competente din alte state cu care sînt încheiate acorduri de cooperare în acest sens;

b) în cazul în care o autoritate competență consideră că o entitate reglementată licențiată/autorizată de respectiva autoritate competență aparține unui grup care poate fi un conglomerat financiar și care nu a fost încă identificat în conformitate cu prezenta lege, această autoritate competență își prezintă opinia celoralte autorități competente relevante din Republica Moldova, precum și autorităților competente implicate din alte state cu care colaborează în baza acordurilor de cooperare.

(2) Coordonatorul desemnat în conformitate cu art. 11 informează, într-un termen cât mai scurt, întreprinderea-mamă care se află la conducerea grupului sau, în absența unei întreprinderi-mamă, entitatea reglementată care are volumul cel mai mare în totalul activelor din bilanț în subsectorul cel mai important al grupului cu privire la faptul că grupul a fost identificat ca fiind un conglomerat financiar, precum și cu privire la desemnarea coordonatorului. Coordonatorul informează în acest sens și autoritățile competente care au licențiat/autorizat entitățile reglementate din grup, precum și autoritățile competente ale altui stat cu care sînt încheiate acorduri de cooperare în acest sens, în care societatea financiară holding mixtă își are sediul central.

(3) Autoritățile competente publică și actualizează, într-un termen cît mai scurt, pe paginile web oficiale lista conglomeratelor financiare desemnate în conformitate cu prezenta lege.

Capitolul II

SUPRAVEGHEREA SUPLIMENTARĂ

Articolul 6. Sfera de aplicare a supravegherii suplimentare

(1) Fără a se aduce atingere prevederilor privind supravegherea conținute în normele sectoriale, supravegherea suplimentară a entităților reglementate se exercită în măsura și în conformitate cu modalitățile prevăzute de prezenta lege.

(2) Sînt supuse supravegherii suplimentare la nivelul conglomeratului finanțier următoarele entități reglementate:

- a) orice entitate reglementată care este conducătorul unui conglomerat finanțier;
- b) orice entitate reglementată a cărei întreprindere-mamă este o societate finanțiară holding mixtă cu sediul central în Republica Moldova;
- c) orice entitate reglementată, legată de o altă entitate din sectorul finanțier printr-o relație în sensul celor descrise la art. 3 noțiunea „grup”.

(3) Orice subgrup al unui grup care îndeplinește criteriile pentru a fi conglomerat finanțier este supus supravegherii suplimentare.

(4) Orice entitate reglementată care nu este supusă supravegherii suplimentare în temeiul alin. (2) și a cărei întreprindere-mamă este o entitate reglementată sau o societate finanțiară holding mixtă cu sediul central într-un alt stat face obiectul unei supravegheri suplimentare la nivelul conglomeratului finanțier în măsura și în conformitate cu modalitățile prevăzute la art. 21.

(5) În cazul în care anumite persoane dețin participații sau asocieri în participație cu una sau mai multe entități reglementate sau exercită o influență asupra administrației unor astfel de entități la luarea deciziilor în adunarea generală sau în organul de conducere, fără a deține o participație sau asocieri în participație, în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (2) și alin. (4), autoritățile competente relevante determină de comun acord, avînd în vedere scopul supravegherii suplimentare prevăzut de prezenta lege, exercitarea supravegherii suplimentare a entităților reglementate, considerînd că entitățile respective ar constitui un conglomerat finanțier.

(6) În vederea aplicării supravegherii suplimentare, cel puțin una dintre entități este o entitate reglementată în sensul prevederilor prezentei legi și îndeplinește condițiile prevăzute la art. 3 noțiunea „conglomerat finanțier” pct. 1) lit. b) sau pct. 2) lit. b) și pct. 1) lit. c) sau pct. 2) lit. c).

(7) Fără a se aduce atingere prevederilor art. 16, exercitarea supravegherii suplimentare la nivelul conglomeratului finanțier nu implică în niciun fel obligația pentru autoritățile competente de a exercita un rol de supraveghere pe bază individuală a societăților financiare holding mixte, a entităților reglementate dintr-un alt stat care aparțin unui conglomerat finanțier, cu care sînt încheiate acorduri de cooperare în acest sens sau a entităților nereglementate dintr-un conglomerat finanțier.

Articolul 7. Adevararea capitalului

(1) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, supravegherea suplimentară a adevarării capitalului entităților reglementate dintr-un conglomerat finanțier se exercită în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(2) Entitățile reglementate dintr-un conglomerat finanțier asigură, la nivelul conglomeratului finanțier, disponibilitatea în permanență a fondurilor proprii, cel puțin la nivelul cerințelor de adevarare a capitalului, calculate în conformitate cu una dintre metodele enumerate la alin. (8) și cu principiile tehnice prevăzute în actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi.

(3) Entitățile reglementate dispun de politici corespunzătoare de adevarare a capitalului la nivelul conglomeratului finanțier.

(4) Cerințele prevăzute la alin. (1) și (2) fac obiectul supravegherii exercitate de către coordonator în conformitate cu prevederile cap. III.

(5) Coordonatorul asigură efectuarea calculului prevăzut la alin. (1) cel puțin o dată pe an, dacă prin reglementări nu este prevăzută o frecvență mai mare, de către entitatea reglementată care este conducerul conglomeratului finanțier ori, în cazul în care conglomeratul finanțier nu are drept conducer o entitate reglementată, de către societatea financiară holding mixtă sau de către entitatea reglementată din conglomeratul finanțier identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul finanțier supuse supravegherii suplimentare.

(6) Rezultatele calculului și datele relevante pe care acesta se bazează sînt transmise coordonatorului de către entitatea reglementată care este conducerul

conglomeratului finanțier ori, în cazul în care conglomeratul finanțier nu are drept conducător o entitate reglementată, de către societatea finanțieră holding mixtă sau de către entitatea reglementată din conglomeratul finanțier identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul finanțier supuse supravegherii suplimentare.

(7) Pentru a calcula cerințele de adecvare a capitalului, entitățile menționate în continuare sunt incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare în măsura și conform modalităților definite în actele normative pentru aplicarea prezentei legi:

- a) o bancă;
- b) o societate finanțieră nonbancară;
- c) un asigurător/reasigurător;
- d) o societate de investiții;
- e) o societate finanțieră holding mixtă.

(8) Cerințele suplimentare de adecvare a capitalului se calculează prin aplicarea, în conformitate cu decizia coordonatorului, luată după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul finanțier, a uneia dintre următoarele metode: metoda consolidării contabile sau metoda deducerii și agregării, a căror aplicare se realizează în conformitate cu actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi.

(9) Coordonatorul este în drept să nu includă o anumită entitate în calculul cerințelor suplimentare de adecvare a capitalului dacă:

- a) entitatea este situată într-un alt stat unde există impidimente de natură juridică pentru transferul informațiilor necesare, fără a se aduce atingere normelor sectoriale care obligă autoritățile competente să refuze licențierea/autorizarea în cazul în care există obstacole în exercitarea efectivă a funcției lor de supraveghere;
- b) entitatea prezintă un interes neglijabil în raport cu scopul de supraveghere suplimentară a entităților reglementate dintr-un conglomerat finanțier;
- c) includerea acesteia este inopportună sau poate determina o confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(10) În cazul în care mai multe entități urmează a fi excluse potrivit alin. (9) lit. b), acestea sunt incluse dacă împreună prezintă un interes ce nu poate fi neglijat în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(11) În cazul menționat la alin. (9) lit. c), cu excepția cazurilor de urgență, coordonatorul consultă celelalte autorități competente relevante înainte de a lua o decizie.

(12) Dacă, în unul dintre cazurile prevăzute la alin. (9) lit. b) și c), coordonatorul nu include o entitate reglementată în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, autoritățile competente responsabile de supravegherea individuală a acelei entități pot cere entității care se află la conducerea conglomeratului finanțier informații care să faciliteze supravegherea de către acestea a entității reglementate.

Articolul 8. Concentrarea riscurilor și tranzacțiile în interiorul grupului

(1) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, supravegherea suplimentară a concentrării riscurilor și a tranzacțiilor în interiorul grupului în cazul entităților reglementate dintr-un conglomerat finanțier se exercită în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(2) Entitățile reglementate sau, după caz, societățile financiare holding mixte raportează periodic, cel puțin o dată pe an, coordonatorului orice concentrare semnificativă a riscurilor la nivelul conglomeratului finanțier, precum și toate tranzacțiile semnificative în interiorul grupului, ale entităților reglementate din cadrul unui conglomerat finanțier, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(3) În cazul în care coordonatorul nu stabilește altfel prin actele sale, o tranzacție în interiorul grupului se consideră a fi semnificativă dacă valoarea acesteia depășește cel puțin 5% din valoarea totală a cerințelor de adevarare a capitalului la nivelul unui conglomerat finanțier.

(4) Informațiile menționate la alin. (2) sunt transmise coordonatorului de către entitatea reglementată care este conducătorul conglomeratului finanțier sau, în cazul în care conglomeratul finanțier nu are drept conducător o entitate reglementată, de către societatea financiară holding mixtă sau de către entitatea reglementată din conglomeratul finanțier identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul finanțier supuse supravegherii suplimentare.

(5) Concentrarea riscurilor și tranzacțiile în interiorul grupului sunt supuse supravegherii exercitată de coordonator, care va monitoriza riscul eventual de contaminare în cadrul conglomeratului finanțier, care presupune răspândirea rapidă a unui anumit risc și afectarea unui număr considerabil de entități în sectorul finanțier.

(6) Autoritățile competente pot stabili, prin actele normative elaborate în scopul aplicării prezentei legi, limite de cantitate, cerințe de calitate, precum și orice alte măsuri de supraveghere care să permită atingerea obiectivelor de

supraveghere suplimentară, cu privire la orice concentrare a riscurilor la nivelul conglomeratului financiar și în ceea ce privește tranzacțiile în interiorul grupului realizate în cadrul conglomeratului financiar.

(7) În cazul în care un conglomerat financiar este condus de o societate financiară holding mixtă, normele sectoriale privind concentrarea riscurilor și cele privind tranzacțiile în interiorul grupului din sectorul financiar cel mai important al conglomeratului financiar se aplică sectorului financiar în ansamblul său, inclusiv societății financiare holding mixte.

(8) Autoritățile competente determină, în cadrul acordurilor de cooperare, orientări generale comune în vederea aplicării supravegherii suplimentare a concentrării riscurilor, în conformitate cu alin. (1)–(7). Pentru a evita orice suprapunere, orientările generale asigură aplicarea uniformă a instrumentelor de supraveghere, astfel cum este prevăzut în prezentul articol.

Articoulul 9. Politici de gestionare a riscurilor și mecanisme de control intern

(1) Entitățile reglementate dispun, la nivelul conglomeratului financiar, de politici adecvate de gestionare a riscurilor și de mecanisme de control intern.

(2) Politicile de gestionare a riscurilor includ:

a) principii de administrare și de conducere sănătoase, cu aprobarea și revizuirea periodică, cel puțin o dată pe an, a strategiilor și politicilor de către organele de gestionare și de conducere, la nivelul conglomeratului financiar, în ceea ce privește toate risurile asumate de acestea;

b) proceduri care să mențină adecvarea capitalului pentru a anticipa impactul strategiilor de dezvoltare asupra profilului de risc și asupra cerințelor de capital stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) proceduri care să asigure faptul că sistemele de supraveghere a riscurilor sunt integrate corespunzător în modul lor de organizare și că sunt luate toate măsurile pentru a se asigura că sistemele implementate în toate entitățile incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sunt coerente, astfel încât risurile să poată fi măsurate, monitorizate și controlate la nivelul conglomeratului financiar;

d) mecanisme care să permită elaborarea și dezvoltarea, după caz, a unor planuri de redresare și soluționare a situațiilor de criză. Aceste mecanisme trebuie actualizate periodic, cel puțin o dată pe an.

(3) Mecanismele de control intern cuprind:

a) mecanisme pentru a identifica și măsura toate risurile semnificative și pentru a determina un nivel al capitalului corespunzător risurilor asumate;

b) proceduri de raportare și proceduri care să permită identificarea, măsurarea, monitorizarea și controlul tranzacțiilor din interiorul grupului și al concentrării riscurilor.

(4) Toate entitățile incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, potrivit prevederilor art. 6, trebuie să dispună de mecanisme adecvate de control intern pentru furnizarea oricărora date și informații care ar fi relevante la realizarea supravegherii suplimentare.

(5) Entitățile reglementate publică la nivelul conglomeratului financial, anual, descrierea structurii lor juridice, de guvernanță și organizatorice.

(6) Politicile și mecanismele menționate în prezentul articol sunt supuse controalelor prudentiale efectuate de coordonator.

(7) Autoritățile competente determină, în cadrul acordurilor de cooperare, orientări generale comune în vederea aplicării supravegherii suplimentare a mecanismelor de control intern și a politicilor de gestionare a riscurilor prevăzute în prezentul articol. Autoritățile competente armonizează practicile de supraveghere suplimentară a mecanismelor de control intern și a politicilor de gestionare a riscurilor prevăzute în prezentul articol cu cele aferente procesului de supraveghere stipulate în normele sectoriale.

Capitolul III

MĂSURI DE FACILITARE A SUPRAVEGHERII SUPLIMENTARE

Articolul 10. Autoritatea competență responsabilă de exercitarea supravegherii suplimentare (coordonatorul)

(1) În vederea asigurării supravegherii suplimentare a entităților reglementate dintr-un conglomerat financial, autoritățile competente, de comun acord, desemnează un coordonator unic, responsabil de coordonarea și exercitarea supravegherii suplimentare, în baza criteriilor prevăzute la art. 11.

(2) Identitatea coordonatorului se face publică pe paginile web oficiale ale autorităților competente.

Articolul 11. Criterii pentru desemnarea coordonatorului

(1) În cazul în care un conglomerat financial este condus de o entitate reglementată, coordonator este autoritatea competență care a licențiat/autorizat acea entitate reglementată în conformitate cu normele sectoriale aplicabile.

(2) În cazul în care un conglomerat financiar nu este condus de o entitate reglementată, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competență selectată în baza următoarelor principii:

- a) dacă întreprinderea-mamă a unei entități reglementate este o societate financiară holding mixtă, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competență care a licențiat/autorizat entitatea reglementată în conformitate cu normele sectoriale aplicabile;
- b) dacă cel puțin două entități reglementate cu sediul central în alte state au ca întreprindere-mamă aceeași societate financiară holding mixtă, iar una din aceste entități a fost licențiată/autorizată în alt stat în care se află sediul central al societății financiare holding mixte, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competență din alt stat care a licențiat/autorizat entitatea reglementată în cauză;
- c) dacă mai multe entități reglementate care își desfășoară activitatea în diverse subsecțoare ale sectorului financiar au fost licențiate/autorizate în alt stat în care se află sediul central al societății financiare holding mixte, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competență a entității reglementate care își desfășoară activitatea în subsectorul cel mai important al sectorului financiar;
- d) dacă un conglomerat financiar este condus de mai multe societăți financiare holding mixte cu sediile centrale în alte state și în fiecare din acestea există o entitate reglementată, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competență a entității reglementate care are volumul cel mai mare în totalul activelor din bilanț, cu condiția că entitățile în cauză își desfășoară activitatea în același subsector al sectorului financiar, sau de autoritatea competență a entității reglementate care își desfășoară activitatea în subsectorul cel mai important;
- e) dacă cel puțin două entități reglementate cu sediul în Republica Moldova și/sau într-un stat cu care sunt încheiate acorduri de cooperare în acest sens au ca întreprindere-mamă aceeași societate financiară holding mixtă, dar niciuna dintre aceste entități nu a fost licențiată/autorizată în statul cu care sunt încheiate acorduri de cooperare în acest sens și în care societatea financiară holding mixtă are sediu, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competență care a licențiat/autorizat entitatea reglementată cu cel mai mare total al activelor din bilanț din sectorul financiar cel mai important;
- f) dacă conglomeratul financiar este un grup care nu are la conducere o întreprindere-mamă sau în orice alt caz care nu este specificat în prezentul articol, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competență care a licențiat/autorizat entitatea reglementată cu cel mai mare total al activelor din bilanț din subsectorul financiar cel mai important.

(3) Autoritățile competente relevante, de comun acord, iau decizia să nu aplique criteriile prevăzute în prezentul articol, dacă aplicarea lor ar fi inadecvată, având în vedere structura conglomeratului și importanța relativă a activităților

acestuia în diferite țări, și să desemneze o autoritate competentă diferită în calitate de coordonator. În aceste cazuri, înainte de luarea deciziei, autoritățile competente acordă conglomeratului posibilitatea de a-și exprima opinia asupra deciziei respective.

Articolul 12. Atribuțiile coordonatorului

(1) Atribuțiile coordonatorului cu privire la supravegherea suplimentară sînt următoarele:

- a) coordonarea colectării și dezvăluirii informațiilor relevante sau esențiale în condițiile desfășurării normale a activității, precum și în situații de urgență, inclusiv dezvăluirea de informații care prezintă importanță pentru exercitarea atribuției de supraveghere a autorității competente în baza normelor sectoriale;
- b) supravegherea și evaluarea situației financiare a unui conglomerat finanțiar;
- c) evaluarea respectării cerințelor privind adekvarea capitalului, concentrarea riscurilor și tranzacțiile în interiorul grupului, prevăzute de prezența lege, precum și de actele normative elaborate în aplicarea acesteia;
- d) evaluarea structurii, a organizării și a mecanismelor de control intern ale conglomeratului finanțiar, prevăzute la art. 9;
- e) planificarea și coordonarea activităților de supraveghere atât în condițiile desfășurării normale a activității, cît și în situații de urgență, în colaborare cu autoritățile competente relevante;
- f) alte atribuții, măsuri și decizii stabilite coordonatorului prin prezența lege sau care decurg din aplicarea prezentei legi.

(2) În vederea facilitării supravegherii suplimentare și pentru a fi fundamentată pe o bază juridică extinsă, coordonatorul și celealte autorități competente relevante încheie acorduri de coordonare în mod separat de acordurile încheiate de către acestea în contextul supravegherii pe bază consolidată. Prin aceste acorduri de coordonare se pot încrința atribuții suplimentare coordonatorului și se pot specifica procedurile pentru luarea deciziilor în cadrul supravegherii suplimentare, de către autoritățile competente relevante, astfel cum se prevede în prezența lege, precum și în procedurile pentru cooperarea cu alte autorități competente.

(3) Fără a se aduce atingere posibilității de delegare a competențelor și a responsabilităților specifice de supraveghere, prevăzută de normele sectoriale, prezența unui coordonator investit cu atribuții specifice privind supravegherea suplimentară a entităților reglementate dintr-un conglomerat finanțiar nu afectează atribuțiile și responsabilitățile autorităților competente stipulate în normele sectoriale.

Articolul 13. Cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile competente

(1) Fără a se aduce atingere responsabilităților stabilite în conformitate cu normele sectoriale, autoritățile competente responsabile de supravegherea entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar și autoritatea competentă desemnată drept coordonator al aceluia conglomerat financiar cooperează între ele pe baza acordurilor încheiate, furnizîndu-și reciproc orice informații esențiale sau relevante pentru exercitarea atribuțiilor de supraveghere, potrivit normelor sectoriale și prezentei legi. În acest sens, autoritățile competente și coordonatorul comunică, în baza acordului și/sau la cerere, orice informație relevantă și/sau esențială.

(2) Cooperarea trebuie să asigure cel puțin colectarea și schimbul de informații cu privire la următoarele elemente esențiale:

- a) identificarea structurii juridice, de guvernanță și organizatorice a grupului, inclusiv a tuturor entităților reglementate, a filialelor nereglementate și a sucursalelor semnificative care aparțin unui conglomerat financiar, a acționarilor de dețineri calificate, inclusiv a beneficiarilor finali, la nivelul întreprinderii-mamă a grupului, precum și a autorităților competente responsabile de supravegherea entităților reglementate din cadrul grupului;
- b) strategiile conglomeratului financiar;
- c) situația financiară a conglomeratului financiar, în special în ceea ce privește adekvarea capitalului, tranzacțiile în interiorul grupului, concentrarea riscurilor și indicatorii de rentabilitate;
- d) acționarii majoritari și beneficiarii efectivi ai conglomeratului financiar, precum și persoanele care exercită responsabilități de gestionare și/sau conducere a acestuia;
- e) gestionarea riscurilor și organizarea mecanismelor de control intern la nivelul conglomeratului financiar;
- f) procedurile de colectare a informației de la entitățile dintr-un conglomerat financiar și de verificare a informației colectate;
- g) dificultățile întâmpinate de entitățile reglementate sau de alte entități ale conglomeratului financiar, care pot afecta grav entitățile reglementate;
- h) principalele sancțiuni aplicate de autoritățile competente în conformitate cu normele sectoriale sau cu prezenta lege.

(3) În măsura în care sunt necesare pentru exercitarea atribuțiilor, autoritățile competente pot să facă schimb de informații prevăzute la alin. (2) referitoare la entitățile reglementate dintr-un conglomerat financiar, potrivit prevederilor din normele sectoriale, cu autoritățile competente din alte state.

(4) Fără a se aduce atingere responsabilităților stabilite în baza normelor sectoriale, înaintea luării unei decizii, atunci cînd deciziile sînt importante pentru atribuțiile de supraveghere ale celoralte autorități competente, autoritățile competente relevante se consultă reciproc în ceea ce privește următoarele elemente:

- a) modificări ale structurii acționariatului, ale structurii organizatorice sau ale structurii de administrare și conducere ale entităților reglementate dintr-un conglomerat finanțiar, care necesită aprobarea autorităților competente;
- b) principalele sancțiuni sau măsuri aplicate de autoritățile competente.

(5) O autoritate competentă este în drept să decidă să nu consulte celelalte autorități în situații de urgență, conform aprecierii autorității respective, sau atunci cînd, în opinia acestei autorități, o astfel de consultare ar putea compromite eficiența deciziilor. În acest caz, autoritatea competentă informează fără întîrzire celelalte autorități competente asupra deciziilor luate.

(6) Coordonatorul poate cere, în baza acordurilor de cooperare încheiate în acest sens, autorităților competente ale altui stat în care o întreprindere-mamă are sediul central și care nu exercită supravegherea suplimentară ca întreprindere-mamă să prezinte orice informații care ar fi relevante pentru exercitarea atribuțiilor coordonatorului prevăzute la art. 12, cu transmiterea ulterioară a acestor informații coordonatorului.

(7) În cazul în care informațiile au fost deja comunicate unei autorități competente în temeiul normelor sectoriale, autoritățile competente responsabile de supravegherea suplimentară se pot adresa acesteia pentru a obține informațiile respective.

(8) În cazul în care coordonatorului și/sau unei autorități competente îi sînt necesare informații care au fost deja furnizate altei autorități competente în conformitate cu normele sectoriale, coordonatorul și/sau autoritatea competentă solicită prezentarea informației de la autoritatea respectivă pentru a preveni raportarea dublă către diferite autorități implicate în supraveghere.

(9) Colectarea sau deținerea de informații cu privire la o entitate din cadrul unui conglomerat finanțiar, care nu este o entitate reglementată, nu implică obligația autorităților competente de exercitare a atribuțiilor de supraveghere ale acestor entități la nivel individual.

(10) Informațiile primite în cadrul supravegherii suplimentare și, în special, orice schimb de informații dintre autoritățile competente și dintre acestea și alte autorități, potrivit prezentei legi, sînt supuse prevederilor privind secretul profesional și comunicarea informațiilor confidențiale din normele sectoriale.

Articolul 14. Accesul la informații

(1) Persoanele juridice supuse supravegherii suplimentare, fie că sînt sau nu entități reglementate, trebuie să își comunice reciproc orice informații relevante pentru scopurile supravegherii suplimentare.

(2) Autoritățile competente responsabile de exercitarea supravegherii suplimentare au acces la orice informație relevantă pentru scopurile supravegherii suplimentare, solicitată, direct sau indirect, de la entitățile dintr-un conglomerat finanțiar, fie că sînt sau nu entități reglementate.

(3) Orice entitate din Republica Moldova, reglementată sau nereglementată, inclusă în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare furnizează informații la cererea coordonatorului.

Articolul 15. Verificarea informațiilor

(1) În aplicarea prezentei legi, pentru verificarea, în anumite cazuri, a informațiilor privind o entitate, reglementată sau nereglementată, care aparține unui conglomerat finanțiar și care are sediul într-un alt stat, autoritățile competente din Republica Moldova solicită, în baza acordurilor de cooperare încheiate în acest sens, autorităților din statul respectiv să efectueze această verificare.

(2) În cazul în care primesc o solicitare în sensul alin. (1), autoritățile competente din Republica Moldova, în baza acordurilor de colaborare încheiate în acest sens, conform atribuțiilor deținute, fie realizează verificarea, fie acordă autorității competente care a înaintat cererea permisiunea de a efectua ea însăși verificarea.

Articolul 16. Organele de conducere ale societății financiare holding mixte

(1) Administrarea/conducerea activității unei societăți financiare holding mixte, persoană juridică din Republica Moldova, trebuie să fie asigurată de cel puțin trei persoane, care să corespundă cerințelor privind calificarea, reputația și experiența, stabilite prin normele sectoriale aplicabile entității reglementate din cadrul societății financiare holding mixte.

(2) Societățile financiare holding mixte notifică coordonatorului numirea în funcție a persoanelor prevăzute la alin. (1), inclusiv în situația în care coordonatorul este o autoritate competență dintr-un alt stat cu care sînt încheiate acorduri de cooperare în acest sens.

(3) Coordonatorul urmărește în permanență îndeplinirea cerințelor menționate la alin. (1) și (2), dispunind măsurile sau sancțiunile care se impun în caz de nerespectare a acestora, prevăzute la art. 19.

Articolul 17. Situațiile financiare ale societății financiare holding mixte

(1) Societățile financiare holding mixte, persoane juridice din Republica Moldova, trebuie să organizeze și să conducă contabilitatea în conformitate cu prevederile legislației din domeniul contabilității și ale standardelor de contabilitate și să întocmească situații financiare.

(2) Administratorii și persoanele care asigură conducerea societăților financiare holding mixte sunt responsabili pentru aplicarea alin. (1).

(3) Societățile financiare holding mixte sunt obligate să prezinte coordonatorului situațiile financiare consolidate, precum și alte date și informații solicitate de coordonator pentru scopurile supravegherii suplimentare.

Articolul 18. Auditul extern al societății financiare holding mixte

(1) Situațiile financiare ale societății holding mixte sunt auditate de o societate de audit în conformitate cu legislația din domeniu.

(2) Societatea finanțată holding mixtă este obligată să încheie un contract cu o societate de audit, aprobată de coordonator, în condițiile stabilite prin normele sectoriale (actele normative ale autorităților competente), în funcție de structura societății financiare holding mixte (entitățile reglementate – filiale ale societății).

(3) Coordonatorul are acces la orice documente întocmite de societatea de audit în cadrul activității de audit al situațiilor financiare ale societăților financiare holding mixte.

(4) Societatea de audit a unei societăți financiare holding mixte trebuie să informeze coordonatorul imediat ce a luat cunoștință despre orice fapt sau decizie în legătură cu societatea finanțată holding mixtă sau cu o entitate reglementată din cadrul conglomeratului finanțier, care:

- a) reprezintă o încălcare semnificativă a prezentei legi și/sau a reglementărilor ori a altor acte normative emise în aplicarea acesteia;
- b) este de natură să afecteze activitatea conglomeratului finanțier;
- c) poate conduce la un refuz din partea societății de audit de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare sau la exprimarea de către aceasta a unei opinii cu rezerve.

(5) La solicitarea coordonatorului, societatea de audit a societății financiare holding mixte are obligația să furnizeze orice detalii, clarificări și explicații referitoare la datele cuprinse în situațiile financiare consolidate ale societății financiare holding mixte.

(6) Îndeplinirea cu bună-credință de către societatea de audit a obligației de a informa coordonatorul, în cazurile prevăzute de prezenta lege, nu constituie o încălcare a obligației de respectare a confidențialității informației referitoare la activitatea care revine societății de audit potrivit legii sau clauzelor contractuale și nu poate atrage răspunderea acesteia.

(7) Coordonatorul poate retrage aprobarea acordată unei societăți de audit în temeiul alin. (2), în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.

Articolul 19. Măsuri și sancțiuni

(1) În cazul în care entitățile reglementate, persoane juridice din Republica Moldova, fac parte dintr-un conglomerat finanțier și respectă cerințele referitoare la adevararea capitalului, concentrarea risurilor, tranzacțiile în interiorul grupului, mecanismele de control intern și la procesele de gestionare a risurilor, prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, dar, cu toate acestea, solvabilitatea riscă să fie periclitată sau tranzacțiile în interiorul grupului ori concentrarea risurilor conduc la o deteriorare a poziției financiare a entităților reglementate, coordonatorul, în cazul în care acesta reprezintă o autoritate competență din Republica Moldova, poate lua, în ceea ce privește societatea financiară holding mixtă, următoarele măsuri:

- a) încheierea unui acord cu membrii organului de conducere a societății financiare holding mixte, care să cuprindă un program de măsuri;
- b) solicitarea de informații auditorului;
- c) dispunerea înlocuirii auditorului.

(2) În cazul în care entitățile reglementate sau o societate financiară holding mixtă, persoane juridice din Republica Moldova, care fac parte dintr-un conglomerat finanțier, nu se conformează cerințelor referitoare la adevararea capitalului, concentrarea risurilor, tranzacțiile în interiorul grupului și, respectiv, la mecanismele de control intern și procesele de gestionare a risurilor, prevăzute de prezenta lege și de actele normative elaborate în scopul aplicării acesteia, nu respectă condițiile speciale impuse sau angajamentele asumate cu privire la supravegherea suplimentară ori nu respectă oricare dintre măsurile impuse potrivit alin. (1), coordonatorul, în cazul în care acesta reprezintă o autoritate competență

din Republica Moldova, poate aplica, în ceea ce privește societatea financiară holding mixtă, următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) suspendarea din funcție pe o perioadă determinantă a uneia sau a mai multor persoane care asigură conducerea societății;
- c) amendă aplicată societății financiare holding mixte, ale cărei limite, limita minimă și cea maximă, sănătate reprezentate de valorile cele mai mari care rezultă din aplicarea procentelor de 0,05% și 1% atât la cifra de afaceri, realizată în cursul exercițiului financiar anterior, de către entitatea reglementată din subsectorul asigurărilor, filială a societății financiare holding mixte, care a realizat cea mai mare cifră de afaceri, cât și la capitalul inițial minim reglementat al entității reglementate din subsectorul bancar/nonbancar și cel de investiții, filială a societății financiare holding mixte; dacă acest subsector cuprinde mai multe filiale care sănătăți reglementate, quantumul amenzii se determină prin raportare la capitalul minim al entității reglementate care atinge cel mai înalt nivel al capitalului minim;
- d) amendă aplicată membrului organului de conducere, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);
- e) dispunerea înlocuirii, de către societatea financiară holding mixtă, a persoanei/persoanelor care asigură conducerea societății.

(3) Pe perioada suspendării din funcție, dispusă de coordonator în baza alin. (2) lit. b), se va asigura de către societatea financiară holding mixtă desemnarea, cu respectarea prevederilor prezentei legi, a unei persoane care să exerce interimatul conducerii societății.

(4) Cquantumul amenzii este raportat la gravitatea faptei săvîrșite.

(5) Autoritățile competente relevante, inclusiv coordonatorul, asigură coordonarea acțiunilor lor de supraveghere, dacă este necesar. Coordonatorul comunică autorităților competente din alte state, ale căror entități reglementate fac parte dintr-un conglomerat financiar și cu care sănătate acorduri de cooperare în acest sens, constatăriile efectuate potrivit prevederilor alin. (1) și (2).

(6) În situația în care coordonatorul unui conglomerat financiar este o autoritate dintr-un alt stat, cu care sănătate acorduri de cooperare în acest sens, pentru aplicarea măsurilor și a sancțiunilor față de societățile financiare holding mixte, persoane juridice din Republica Moldova, acesta comunică autorităților competente din Republica Moldova constatăriile efectuate în vederea aplicării de către acestea a măsurilor și/sau sancțiunilor în corespundere cu prevederile prezentei legi și ale acordurilor de cooperare.

(7) Autoritățile competente trebuie să colaboreze strâns pentru a asigura că sancțiunile și măsurile aplicate au efectele scontate.

(8) Pentru scopurile supravegherii suplimentare, autoritățile competente pot aplica entităților reglementate aflate sub supravegherea lor oricare dintre măsurile sau sancțiunile prevăzute de normele sectoriale, care se aplică în mod corespunzător.

Articolul 20. Contestarea actelor coordonatorului

Actele adoptate de coordonator corespunzător dispozițiilor prezentei legi pot fi contestate în instanță de contencios administrativ în conformitate cu legislația.

Articolul 21. Cooperarea cu autoritățile competente din alte state

(1) În scopul supravegherii suplimentare prevăzute de prezenta lege, autoritățile competente pot iniția încheierea de acorduri cu autoritățile competente din unul sau mai multe state privind mijloacele de exercitare a supravegherii suplimentare a entităților reglementate dintr-un conegrator finanic.

(2) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, autoritățile competente din Republica Moldova verifică dacă entitățile reglementate a căror întreprindere-mamă are sediul central într-un alt stat sunt supuse de către o autoritate competentă a aceluia stat la o supraveghere echivalentă cu cea stipulată de prezenta lege privind supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

(3) Verificarea menționată la alin. (2) se efectuează la cererea întreprinderii-mamă sau a oricărei entități reglementate licențiate în Republica Moldova sau din oficiu de către coordonatorul din Republica Moldova. Autoritatea competentă respectivă trebuie să se consulte cu celelalte autorități competente relevante și să întreprindă toate eforturile necesare pentru a respecta legislația în vigoare în desfășurarea activității de supraveghere.

(4) În cazul în care o autoritate competentă nu este de acord cu decizia luată de altă autoritate competentă privind echivalența supravegherii suplimentare exercitată de autoritatea competentă dintr-un alt stat, se aplică prevederile acordurilor de cooperare.

(5) În lipsa supravegherii echivalente, autoritățile competente relevante desemnează un coordonator și aplică, prin analogie, dispozițiile referitoare la supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 22. Compatibilitatea cu legislația comunitară

Prezenta lege transpune capitolele I și II, cu excepția articolelor 9a, 9b, 12a și 12b, din Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat finanic și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 11 februarie 2003.

Articolul 23. Intrarea în vigoare a prezentei legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 10 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege sau vor adopta actele normative necesare pentru realizarea prevederilor prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiectiilor la proiectul de lege cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor,
asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat finanțier
nr. 292 din 28.09.2017

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care sunt amendamente, propuneri și obiectii	Autorul și conținutul amendamentelor, propunerilor și obiectiilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
1.	<p>Obiectii și propuneri de ordin tehnico-juridic</p> <p>Articolul 4 (14) „[...]entitățile în care se definește o participație trebuie să fie luate în considerare [...]”</p> <p>Articolul 6 (5) „[...] dacă și în ce măsură trebuie exercitată supravegherea suplimentară [...]”</p> <p>Articolul 6 (6) „[...]cel puțin una dintre entități trebuie să fie o entitate reglementată în sensul prevederilor prezentei legi și trebuie să fie îndeplinite condițiile prevăzute la art.3 [...]”</p> <p>Articolul 7 (5) „Coordonatorul trebuie să se asigure că efectuarea calculului [...]”</p> <p>Articolul 7 (10) „Dacă mai multe entități urmează să fie excluse potrivit alin.(9) lit.b), acestea trebuie să fie incluse atunci cind împreună prezintă un interes [...]”</p> <p>Articolul 19 (7) „Autoritățile competente se asigură că dispun de sancțiuni sau măsuri [...]”</p> <p>Articolul 21 (3) „Verificarea se efectuează la cererea întreprinderii-mamă sau a oricărei entități reglementate licențiate în Republica</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Textul proiectului de lege conține unele carente de ordin redacțional specifice stilului utilizat la redactarea actelor comunitare, care însă, urmează să fi revăzute și ajustate la transpunerea în legislația națională, în vederea asigurării unei aplicabilități clare reieșind din <i>caracterul de conduită</i> atribuit normei (acțul legislativ în care predomină normele dispozitive permisive, relativ determinante, următoare de sancțiuni alternative, relativ determinante, riscă să aibă o practică de aplicare relativă, și admite apariția elementelor de coruptibilitate).</p> <p>În acest sens, se va tine cont de pct. (16) din partea introductivă a Directivei. De exemplu expresiile: trebuie să se asigure (art.4 alin.(14), art.6 alin.(6), art.7 alin.(10)); dacă și în ce măsură (art.19 alin.(7)); dacă și în ce măsură (art.21 alin.(3)); dacă și în ce măsură (art.6 alin.(5)); etc.) urmează să fi examineate suplimentar în vederea determinării exacte a caracterului atribuit normei de reglementare, pentru a preveni eventualele riscuri de neaplicare conformă a acestora și, ca urmare, lipsa temeiurilor juridice de sancționare sau de aplicare a unor altor măsuri relevante în fiecare caz concret.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art.4 alin.(14) , art.6 alin.(6), art.7 alin.(10) sintagma „trebuie să se efectueze” se substituie cu cuvîntul „efectuează”, „trebuie să fie” cu cuvîntul „este” și respectiv „sînt”.</p> <p>La art.7 alin.(5) „trebuie să se asigure” cu „asigură”.</p> <p>La art.19 alin.(7) prima propoziție se exclude.</p> <p>La art.21 alin.(3) textul „dacă și respectiv „să-aplică criteriile” se exclude.</p> <p>La art.6 alin.(5) textul „dacă și în ce măsură” se exclude.</p>

	Moldova, sau din oficiu de către autoritatea competență din Republica Moldova care ar fi coordonator, dacă s-ar aplica criteriile prevăzute la art.10.”	
2	La proiect	Ştefan Creangă deputat în Parlament Consider necesar, pe tot parcursul textului, substituirea cuvîntului „liderul” cu cuvîntul „conducătorul”.
3	La preambulul proiectului Prezenta lege transpune Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 11 februarie 2003.	Ştefan Creangă deputat în Parlament Preambulul proiectului de substituție cu urmatorul text: „ Prezenta lege transpune capitolele I și II cu excepția articolelor 9a, 9b, 12a și 12b din Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE 93/22/CEE și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Consiliului și a Direcțivelor Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 11 februarie 2003.”
4	Articolul 3 Autoritate competență - autoritatea națională, care dispune de competență legală de a reglementa și supraveghează, în mod individual sau la nivelul întregului grup, entitățile care cad sub incidența prezentei legi;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Notiunea „autoritate competență” urmează a fi completată cu autoritatea respective din RM.
5	Articolul 3 Autoritate competență relevantă: a) autoritatea competență care răspunde de supravegherea sectorială la nivel consolidat a entităților reglementate care aparțin unui conglomerat financiar; b) coordonatorul desemnat în conformitate cu prevederile prezentei legi, dacă este diferit de	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Notiunea „Autoritate competență”, atenționăm asupra necesității de concretizare a reglementărilor privind cazurile și procedura referitoare la subiecții prevăzuți la lit.c) ”c) alte autoritați competente, în cazul în care au fost desemnate de către autoritațile menționate la lit. a) și b)” , pentru a exclude tâlmacările diferențe în procesul de aplicare. Spre deosebire de subiecțul prevăzut la lit.b), pentru care protecția de lege prevede reglementări privind desemnarea, norma referitoare la subiecții

	autoritatea menționată la lit. a); c) alte autorități competente, în cazul în care au fost desemnate de către autoritațile menționate la lit. a) și b);	lit.c) nu este suficient dezvoltată în textul proiectului, lipsind și norme de trimitere la normele sectoriale. Această situație urmează a fi analizată și prin prisma riscurilor privind conflictele de competență, abilitării subiecților desemnați cu atribuții suplimentare improprii activității acestora, în cazul legislației naționale a Republicii Moldova.
6	Coordonator - autoritatea responsabilă de exercitarea supravegherii suplimentare a entităților care constituie un conglomerat finanic;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Noțiunea "Coordonator", urmează a fi concretizată după cuvintele "autoritatea competentă" cu cuvântul "desemnată", reieșind din art.10.
7	Influență semnificativă – capacitatea de a participa la luarea deciziilor privind politicele financiare și de exploatare ale unei entități, fără a exercita un control asupra lor. Influența semnificativă poate fi dobândită prin participare la capital, prin statut sau prin contract;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Noțiunea „Influență semnificativă” urmează a fi concretizată, explicată în vederea neadmiterii unor tălmăciri diferite în raport cu noțiunile aferente definite în Legea privind activitatea bancară nr.202/2017 (Legea nr.202/2017), aplicabilă proiectului de lege, și reieșind din trimiterea la noțiunea „întreprindere-mamă” care implică utilizarea noțiunilor „influență dominantă” și „participație” în sensul Legii nr.202/2017. Cu referire la oportunitatea definirii acesteia anume la art.3, menționăm că aceasta este discutabilă reieșind din utilizarea în text doar la art.6 alin.(5) stabilind o normă de excepție de la alin.(4) (a se vedea obiecția la art.6 alin.(5)).
8	Risc de contaminare – răspîndirea rapidă a unui anumit risc și afectarea unui număr considerabil de entități în sectorul finanic;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Necesitatea noțiunii „Risc de contaminare” urmează a fi examinată și argumentată suplimentar, nefind relevantă pentru unicul caz de utilizare la art.8 alin.(5) din proiect, și nefind definită de Directivă (răspîndirea rapidă a unui anumit risc și afectarea unui număr considerabil de entități în sectorul finanic)/ contaminare în cadrul conglomeratului finanic).
9	Articolul 4 (4) (4) Societățile de administrare fiduciарă a investițiilor sănt adăugate subsectorului căruia îi aparțin în cadrul grupului, în cazul în care nu aparțin în mod exclusiv unui subsector din cadrul grupului, ele sănt adăugate sectorului finanic cel mai puțin important.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(4) cuvintele "adăugate" se vor substitui cu cuvintele "atribuite".
10	Articolul 4 (5) (7) (12) (5) Activitățile destășurate între subsectorarele grupului se consideră, de asemenea, a fi semnificate, dacă totalul activelor din bilanțul subsectorului cel mai puțin important din grup	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Din alin.(5) se vor exclude cuvintele "de asemenea, a fi", ca fiind de prisos.

	depășește 500 milioane de lei. (7) În cazul în care grupul atinge pragul menționat la alin.(2), dar subsectorul cel mai puțin important nu depășește 500 milioane de lei [...]. (12) [...] scade sub 500 milioane lei [...].	Ştefan Creangă deputat în Parlament Deși s-ar părea rezonabil de a utiliza un prag mai mic, considerind faptul că piata finanțieră din RM nu este astăzi dezvoltată, utilizarea unui prag diferit ar putea crea dificultăți, deoarece o autoritate ar putea considera ca semnificativ un anumit subsector, în timp ce altă autoritate ar considera contrarul. Respectiv, la art.4 alin.(5), alin.(7) pragul de „500 milioane de lei” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenesc” și la alin.(12) pragul de „500 milioane lei” se va substitui cu textul „pragul stabilit la alin.(5)”, iar cifra de „400 milioane de lei” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenesc” a 5 miliarde EUR conform cursului oficial al leului moldovenesc”.	Se acceptă.
11	Articolul 4 (7) ...dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sau că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară ori nu ar fi corespunzătoare sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare” necesită a fi concretizat deoarece conține elemente de coruptibilitate ce permit aplicarea sau neaplicarea în mod subiectiv a normelor respective, în lipsa unor criterii de determinare a necesității, de stabilire a nivelului de corespondere și de confuzie.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(7) textul ”dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sau că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară ori nu ar fi corespunzătoare sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare” necesită a fi concretizat deoarece conține elemente de coruptibilitate ce permit aplicarea sau neaplicarea în mod subiectiv a normelor respective, în lipsa unor criterii de determinare a necesității, de stabilire a nivelului de corespondere și de confuzie.	Nu se acceptă. Prevederea respectivă derivă din semnificativitatea grupului. Respectiv la identificarea conglomeratului financial criteriu 2 de semnificativitate nu este atins în aceste condiții, prin aplicarea raționalmentului profesional, autoritățile competente responsabile de supravegherea entităților la nivel sectorial, iau decizia de a nu considera grupul un conglomerat financial, dacă nu este necesară sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.
12	Articolul 4 (14) În vederea efectuării acestui calcul, entitatele în care se definie o participație sunt luate în considerare pînă la nivelul sumei din totalul bilanțului care corespunde cotei proponionale aggregate definite de grup.	Ştefan Creangă deputat în Parlament La art.4 alin.(14) de substituit sintagma „sumei din totalul bilanțului” cu sintagma „sumei din totalul activelor bilanțului”.	Se acceptă.
13	Articolul 5. Identificarea conglomeratului financiar (2) Coordonatorul desemnat în conformitate cu art.11 informează întreprinderea-mamă care se află la conducerea grupului sau, în absența unei întreprinderi-mamă, entitatea reglementată care	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.5, normele alin.(2) și alin.(3) urmează a fi concretizate în sensul stabilitării unor termeni de aplicare, de informare, de publicare, de actualizare, în vederea asigurării aplicării acestora.	Se acceptă. Normele de la art.5 alin. (2) și (3) se completează cu textul „într-un termen cît mai scurt”.

14	<p>Articolul 6 (5)</p> <p>(5) În cazul în care anumite persoane dețin participații sau acoperiș în participație cu una sau mai multe entități reglementate sau exercită o influență semnificativă asupra unor astfel de entități, fără a defini o participație sau acoperiș în participație, în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(2) și alin.(4), autoritatele competente relevante determină de comun acord, având în vedere obiectivele supravegherii suplimentare prevăzute de prezentă lege, dacă și în ce măsură trebuie exercitată supravegherea suplimentară a entităților reglementate, considerind entitățile respective că ar constitui un conglomerat financiar.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Art.6. alin.(5), norma de reglementare lasă la discreția autorității competențe de a decide în mod discrițional aplicarea supravegherii suplimentare oricărei entități reglementate, chiar dacă acesteia nu i se atribuie nici o condiție prevăzută de lege, bazându-se doar pe obiectivele supravegherii suplimentare, care nu sunt stabilite expres în textul proiectului de lege, dar rezultă din reglementările generale ale art.1. Urmează să se explică care obiective conform textului legii se vor aplica în sensul normei în cauză.</p> <p>Totodată, se va concretiza norma de drept material în sensul „dacă și în ce măsură trebuie exercitată supravegherea suplimentară a entităților reglementate, considerind entitățile respective că ar constitui un conglomerat financiar.” Ori, prevederile proiectului de lege nu vor fi aplicate în mod corespunzător și egal subiecților, fiind stabiliți condiții diferite pentru fiecare caz separat printr-un acord comun ale autorităților competente relevante, care va prevăla asupra legii.</p>
15	<p>Articolul 6 (7)</p> <p>Fără a se aduce atingere prevederilor art.16, exercitarea supravegherii suplimentare la nivelul conglomeratului financiar nu implică în</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.6 alin.(7), scopul normei urmează a fi concretizat, deoarece din redacția propusă de autori acesta nu este suficient de accesibil, sensul normei permite tăiemăciuri diferite.</p>

	niciun fel obligația pentru autoritățile competente de a exercita un rol de supraveghere pe bază individuală a societăților financiare holding mixte, a entităților reglementate dintr-un alt stat aparținând unui conglomerat financiar, cu care sunt încheiate acorduri de cooperare în acest sens sau a entităților nereglementate dintr-un conglomerat financiar.	
16	<p>Articolul 7. Adevararea capitalului</p> <p>(1) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, supravegherea suplimentară a adeverării capitalului entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar se exercită în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.</p> <p>(2) Entitățile reglementate dintr-un conglomerat financiar trebuie să se asigure că la nivelul conglomeratului financiar, săt disponibile în permanență fonduri proprii, cel puțin la nivelul cerințelor de adevarare a capitalului, calculate în conformitate cu una dintre metodele enumerate la alin.(8) și cu principiile tehnice, prevăzute în acțiile normative elaborate în aplicarea prezentei legi.</p> <p>(3) Entitățile reglementate trebuie să dispună de politici corespunzătoare de adevarare a capitalului la nivelul conglomeratului financiar.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Art.7, alin.(2), alin.(3) și alin.(5) cuvintele „trebuie să se asigure”, „trebuie să dispună” se vor substitui cu cuvintele „asigură” și „dispun”.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Considerăm că, normele proiectului de lege necesită a fi examineate suplimentar sub aspectul asigurării concordanței depline cu cadrul juridic existent, inclusiv cu actele legislative în vigoare de transpunere a Directivei UE în domeniul. Astfel, Legea instituțiilor financiare nr.550/1995 definește noțiunile de ”Capital” și ”capital reglementat”, Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr.232/2016 definește noțiunea de ”rată a fondurilor proprii” care este un coefficient al suficientei capitalului, stabilit potrivit reglementărilor Băncii Naționale a Moldova, iar art.7 al Legii privind piata de capital nr.171/2012 stabilește etapele de atingere treptată a mărimii minime a ”capitalului propriu”, pentru a se asigura înțelegerea și aplicarea corectă a normelor din proiect.</p> <p>Cu referire la efectuarea calculului prevăzut la alin.(1), menționăm că în text asemenea calcul nu se prevede. Proiectul de lege nu conține nici o cerință privind rata de adevarare a capitalului propriu care face obiectul controlului prudențial exercitat de coordonator în modul prevăzut în Directiva 2002/87/CE la art.6 și anexa I. Deși se presupune adoptarea unor acte normative în aplicarea legii, norma de abilitare a coordonatorului cu o atribuție neclară este lipsită de finalitate, fapt ce diminuează importanța și obligativitatea acesteia. Prin urmare, în text urmează să specifică expres, dacă cerințele și metodele privind rata de adevarare a capitalului propriu se stabilesc prin reglementările tehnice ale autorităților competente.</p>
17	Articolul 7 (5)	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului

	(5) Coordonatorul trebuie să se asigure că efectuarea calculului prevăzut la alin.(1) se face cel puțin o dată pe an, dacă prin reglementări nu este prevăzută o frecvență mai mare și de către entitatea reglementată care este liderul conglomeratului financiar, fie, în cazul în care entitatea reglementată nu are drept lider o finanțieră holding mixtă sau de către entitatea reglementată din conglomeratul financiar identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul financiar supuse supravegherii suplimentare.	La art.7 alin.(5), cuvintele "se face" și "fie" se vor omite, ca fiind de prisos, iar cuvântul "reglementări" se va concretiza pentru a nu permite tălmăciri diferite în raport cu noțiunile diferite utilizate în legislația națională privind adeverarea capitalului propriu, în special la determinarea aspectelor suplimentare privind aplicarea unor cerințe suplimentare.	La art.7 alin.(5), cuvintele "se face" și "fie" se exclud. Iar cuvântul „reglementări” din text sunt acte interne ale entităților reglementate.
18	Articolul 7 (7)	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Dispoziția art.7 alin.(7) necesită a fi reînăzută în totalitate sub aspect redacțional. Textul „în măsură și conform modalităților definite de reglementările pentru aplicarea prezentei legi” se va concretiza și expune cu respectarea limbajului juridic utilizat în legislația națională, înțînd cont de prevederile alin.(8) (în conformitate cu actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi). Ştefan Creangă depusă în Parlament La art.7 alin.(7) cuvintul „proprietate” se va exclude.	Se acceptă. Cuvântul „reglementările” se substitue cu sintagma „actele normative”, Se acceptă.
19	Articolul 7 (8)	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Nu este clară necesitatea normei reglementate separate la alin.(8), dacă din norma alin.(7) rezultă aplicarea acelor normative adoptate în aplicarea prezentei legi. Dacă pentru calcularea cerințelor de calculare a capitalului propriu nu sunt stabilite metode la art.7, se va concretiza, în care cazuri pot fi aplicate cerințe suplimentare de adevărat a capitalului și de ce pentru cerințele suplimentare este necesară reglementarea metodelor enumerate la alin.(8).	Nu se acceptă. Alin.(8) specifică metodele de calcul, care vor fi detaliate în acțiuni normative elaborat în aplicarea legii, iar alin.(7) determină entitățile care sunt incluse în sfera de aplicare a legii.
20	Articolul 7 (9)	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.7 alin.(9) lit.b) și lit.c) se conțin norme de trimis la obiectivele supravegherii suplimentare, ca condiție de bază ce determină obiectul de	Se acceptă. Textul „în raport cu obiectivele de supraveghere suplimentară” se substitue cu

	<p>suplimentare de adevarare a capitalului, în reglementare a normei, însă, fără a le menționa expres. Totodată, permit tălmăciri diferite expresiile „interes neglijabil” și „ar fi necorespunzătoare” în raport cu obiectivele nedefinite expres, care pot fi interpretate astăzi în sens îngust, cît și extins.</p>	textul „în raport cu scopul de supraveghere suplimentară”
21	<p>Articolul 7 (10) (10) Dacă mai multe entități urmează să fie excluse potrivit alin.(9) lit.b), acestea trebuie să fie incluse atunci cînd împreună prezintă un interes ce nu poate fi neglijat în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Textul art.7 alin.(10) în redacția propusă are un sens confuz, contradictoriu ce urmează a fi revăzut. Nu este clar de ce norma se referă la mai multe entități, ori în cazul unei singure entități norma nu se va aplica. Totodată, dacă entitățile urmează să aibă impact asupra stabilității financiare, însă în cazul în care împreună cu alte entități prezintă un interes ce nu poate fi neglijat).</p>
22	<p>Articolul 7 (12) (12) Dacă în unul dintre cazurile prevăzute la alin.(9) lit.b) și c), coordonatorul nu include o entitate reglementată în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, autoritățile competente însărcinăte cu supravegherea acelei entități [...]</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.7 alin.(12) se va concretiza ce fel de supraveghere se are în vedere referitor la autoritatea competență relevantă, înafara procedurii de supraveghere suplimentare, conform legislației naționale în vigoare.</p>
23	<p>Articolul 8 (2) (2) Entitățile reglementate sau societățile financiare holding mixte, după caz, trebuie să raporteze periodic [...]</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Art.8. alin.(2) cuvintele „trebuie să raporteze” se vor substitui cu cuvîntul „raportează”.</p>
24	<p>Articolul 8 (7) (7) În cazul în care un conglomerat finanțier are drept lider o societate finanțieră holding mixtă, normele sectoriale privind concentrarea riscurilor, dacă acestea există, respectiv cele privind tranzacțiile în interiorul grupului din sectorul finanțier [...]</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Din art.8 alin.(7) se vor exclude cuvintele „dacă acestea există”, respectiv „cele”, ca fiind de prinos.</p>

25	<p>Articolul 9 (1)</p> <p>(1) Entitățile reglementate trebuie să dețină, la nivelul conglomeratului finanțier care să asigure procese adecvate de administrare a riscurilor și mecanisme de control intern, inclusiv proceduri de administrare riguroase.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Titlul art.9 se va aduce în concordanță cu conținutul. Astfel, textul reglementează politici de gestionare a riscurilor și mecanisme de control intern.</p> <p>La alin.(1) cuvintele „trebuie să dețină” se vor substitui cu cuvântul „dispun”, iar cuvintele „politici care să asigure procese” se vor substitui cu cuvintele „de politici adecvate”. Totodată se va concretiza care sunt procedurile de administrare riguroase în sensul articolului respectiv, acestea nefiind menionate și enumerate</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În denumirea art. 9 cuvântul „proceduri” se substituie cu cuvântul „Politici”.</p> <p>Art.9 alin.(1) se va expune în următoarea redacție „Entitatele reglementate dispun, la nivelul conglomeratului finanțier de politici adecvate de administrare a riscurilor și mecanisme de control intern.</p>
26	<p>Articolul 9 (2), (3) și (7)</p> <p>(2) b) proceduri care să mențină o rată de adeverare a capitalului propriu [...] c) proceduri care să asigure faptul că sistemele de monitorizare a riscurilor [...] d) [...] Aceste mecanisme trebuie actualizate periodic.</p> <p>(3)a) mecanisme pentru a identifica și măsura toate riscurile semnificative și pentru a determina un nivel al fondurilor proprii corespunzător riscurilor asumate;</p> <p>(7) Autoritatele competente determină în cadrul acordurilor de cooperare, orientări generale comune în vederea aplicării supravegherii suplimentare a politicilor de administrare a riscurilor [...]</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Textele art.9 alin.(2) și alin.(7) urmează a fi coordonate și concretizate în vederea utilizării unor noțiuni uniforme (politici de gestionare sau de administrare a riscurilor, proceduri/procese de monitorizare, de verificare sau de control).</p> <p>La alin.(2) lit.b) cuvintele „care să mențină o rată” se vor substitui cu cuvintele „de menținere a ratei”.</p> <p>La lit.d) se va specifica un termen de aplicare minim, în vederea asigurării respectării normei.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cuvântul „administrare” se substituie cu cuvântul „gestionare”, iar „verificare” și „monitorizare” cu „supraveghere”.</p> <p>La art.9 alin.(2) lit.b) sintagma „o rată de” se exclude.</p> <p>Art.9 alin.(2) lit.d) se completează cu textul „cel puțin o dată pe an”</p>
27	<p>Articolul 11 (2)</p> <p>b) dacă cel puțin două entități reglementate care își au sediul central în alte state au ca întreprinderi-mamă aceeași societate finanțieră holding mixtă, iar una din aceste entități a fost licențiată/ autorizată în alt stat în care societatea finanțieră holding mixtă își are sediul central, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competentă din alt stat care a licențiat/ autorizat entitatea reglementată în cauză;</p>	<p>Stefan Creangă deputat în Parlament</p> <p>La art.9 :</p> <p>alin.(2) lit.b) cuvintele „o rată de” și „propriu” se vor exclude.</p> <p>alin.(2) lit.c) cuvântul „monitorizare” se va substitui cu cuvântul „supraveghere”.</p> <p>alin.(3) sintagma „fondurilor proprii” se va substitui cu cuvântul „capitalului”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art.11 alin.(2) lit.b) cuvântul „autorizat” se va substitui cu sintagma „licențiat/ autorizat”.</p>

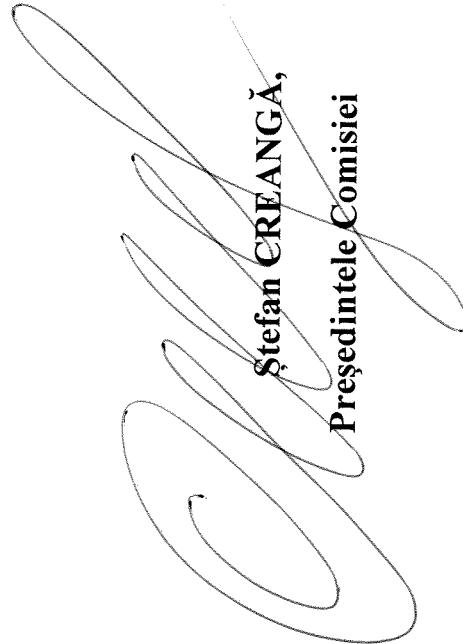
		Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	
28	Articolul 13 (1) - (4)	<p>(1) Fără a se aduce atingere responsabilităților specifice stabilite în conformitate cu normele sectoriale[...]</p> <p>(2) h) principalele sancțiuni și măsurile exceptionale luate de autoritățile [...]</p> <p>(3) În măsura în care sunt necesare pentru exercitarea atribuțiilor specifice, autoritățile competente pot să facă schimb de informații[...]</p> <p>(4) b) principalele sancțiuni sau măsurile de remediere luate de autoritățile competente.</p> <p>2) c) situația financiară a conglomeratului finanicar, în special în ceea ce privește adeverarea capitalului, tranzacțiile în interiorul grupului, concentrarea riscurilor și indicatorii de profitabilitate ;</p>	<p>Art.13 din textul alin.(1) și alin.(3), se va exclude cuvântul „specifice”. Totodată se vor concretiza „atribuțiile” sau „responsabilitățile” avute în vedere.</p> <p>La alin.(2) lit.h) se va concretiza ce se are în vedere prin „măsurile exceptionale”.</p> <p>Cuvântul „luate” se va substitui cu cuvântul „aplicate” la alin.(2) lit.h) și alin.(4) lit.b).</p> <p>Ştefan Creangă depusă în Parlament</p> <p>La art.13 alin(2) lit.c) sintagma „indicatorii de profitabilitate” se va substitui cu sintagma „indicatorii de rentabilitate”.</p>
29	Articolul 13 (5)	<p>(5) O autoritate competență este în drept să decida să nu consulte celealte autorități în situații de urgență sau atunci când o astfel de consultare ar putea compromite eficiența deciziilor.....</p>	<p>Ştefan Creangă depusă în Parlament</p> <p>Se consideră necesară concretizarea prevederii art.13 alin(5), după cum urmează ,O autoritate competență este în drept să decida să nu consulte celealte autorități în situații de urgență, conform aprecierii autoritații respective, sau atunci când în opinia acestei autoritați o astfel de consultare ar putea compromite eficiența deciziilor.///”</p>
30	Articolul 13 (6)	<p>(6) Coordonatorul poate cere, în baza acordurilor de cooperare încheiate în acest sens, autorităților competente ale altui stat în care o întreprindere-mamă își are sediul central și care nu exercită supravegherea suplimentară ca întreprindere-mamă să le prezinte orice informații care ar fi relevante pentru exercitarea</p>	<p>Art. 5 alin.(3) va avea următoarea redacție „O autoritate competență este în drept să decida să nu consulte celealte autorități în situații de urgență, conform aprecierii autoritații respective, sau anunț cînd în opinia acestei autoritați o astfel de consultare ar putea compromite eficiența deciziilor. În acest caz, autoritatea competență informează fără întîrziere asupra deciziilor luate celealte autoritații competente.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma respectivă prevede un drept al coordonatorului de a solicita informații de la întreprinderea-mamă în cazul în care aceasta este cu sediul în alt stat.</p>

	atribuțiilor coordonatorului prevăzute la art.12 din prezentă lege, cu transmiterea ulterioară a acestor informații coordonatorului.	
31	Articolul 13 (8) (8) În cazul în care coordonatorului și/sau unei autorități competente îi sănătate informații care au fost deja furnizate altelui autorității competente în conformitate cu normele sectoriale, coordonatorul și/sau autoritatea competență trebuie să contacteze această autoritate, în măsura în care este posibil, pentru a preveni raportarea dublă către diferite autorități implicate în supraveghere.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.13 alin.(8) textul „trebuie să contacteze această autoritate, în măsura în care este posibil” se va substitui cu cuvintele „solicită prezentarea informației de la autoritatea respectivă”.
32	Articolul 13 (9) (9) Colectarea sau deținerea de informații cu privire la o entitate din cadrul unui conglomerat finanțier, care nu este o entitate reglementată, nu implică în niciun fel că autoritatile competente trebuie să aibă atribuții de supraveghere ale acestor entități la nivel individual.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(9) textul ”nu implică în nici un fel că autoritatile competente trebuie să aibă atribuții de supraveghere” se va substitui cu textul ”nu implică obligația autoritatii competente de exercitare a atribuțiilor de supraveghere suplimentară”.
33	Articolul 14 (2) (2) Autoritatile competente responsabile cu exercitarea supravegherii suplimentare au acces la orice informație care ar fi relevantă pentru scopurile supravegherii suplimentare [...]	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.14 alin.(2) prepoziția ”cu” se va substitui cu prepoziția ”de”, iar cuvintele ”care ar fi” se va omite.
34	Articolul 14 (3) (3) Orice entitate din Republica Moldova, reglementată sau nereglementată, inclusă în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare furnizează informații la cererea coordonatorului, iar în cazul în care acesta este o autoritate competență dintr-un alt stat, accesul la informație este realizat în baza acordurilor de cooperare.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(3) norma se va explica referitor la „entitatea nereglementată” din Republica Moldova, pentru a exclude tâlmacirile difert.
35	Articolul 17	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului

	(1) Societățile financiare holding mixte, persoane juridice din Republica Moldova, trebuie să organizeze și să conducă contabilitatea	La art.17 alin.(1) se va concretiza dacă prin cuvintele "să conducă în conformitate cu legea privind activitatea contabilitatea" se are în vedere înarea contabilității.	În conformitate cu legea privind activitatea bancilor.
36	Articolul 18 (1) (1) Situațiile financiare ale societății holding mixte, trebuie să fie auditate [...]	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.18 alin.(1) cuvintele "trebuie să fie" se vor substitui cu cuvântul "sunt".	Se acceptă.
37	Articolul 18 (7) (7) Cordonatorul poate retrage aprobarea acordată unei societăți de audit în temeiul alin.(1) [...]	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.18 alin.(7) norma de trimitere la alin.(1) se va substitui cu norma de trimitere la alin.(2).	Se acceptă.
38	Articolul 19 (1) Măsuri de remediere și sancțiuni	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.19 alin.(1) se va explica care măsuri se consideră măsuri de remediere regulate de acest articol.	Se acceptă. Cuvintele „de remediere” au fost excluse, înainte de textul articolului dat. Totodată, cuvintele „de remediere” se exclud și din alin.(6) și din art.13 alin.(4) lit.b) : în același context.
39	Articolul 19 (2) d) amendă aplicată persoanelor care asigură conducerea societății, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adăosuri la salariul de funcție);	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(2) lit.d) urmărează a se concretiza subiecții sancțiunii „persoane care asigură conducerea societății” pentru a exclude tălmăcările diferite (exercită atribuțiile de administrator).	Se acceptă. Art.19 alin.(2) lit. d) se va expune în următoarea redacție „amendă aplicată membrului organului de conducere, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adăosuri la salariul de funcție);”
40	Articolul 19 (4) (4) Cuantumul amenzii trebuie să fie raportat la gravitatea faptei săvîrsite.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.19 alin.(4) cuvintele "trebuie să fie" se vor substitui cu cuvântul "este".	Se acceptă. „
41	Articolul 19 (7) (7) Autoritățile competente se asigură că dispun de sancțiuni sau măsuri de remediere pentru înlăturarea incălcărilor constataate ale prevederilor prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia sau pentru a elimina cauzele acestor încălcări, care să poată fi impuse holdingurilor financiare mixte sau	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.19 alin.(7), în partea ce ține de competența autorităților competente de a se asigura că dispun de sancțiuni sau măsuri de remediere pentru înlăturarea incălcărilor constataate ale prevederilor prezentei legi, atenționăm asupra imposibilității acestiei de autoritatea competență, dacă aceasta nu este autoritate legislativă, nu face parte din componența Guvernului și nu are drept de inițiativă legislativă, iar sancțiunile și măsurile de remediere se aplică exclusiv în	Se acceptă. Prima propoziție din art.19 alin.(7) se exclude.

	celor care asigură conducerea efectivă a acestora. Autoritățile competente trebuie să colaboreze strâns pentru a se asigura că sancțiunile și măsurile de remediere aplicate au efectele scontate.	temeiul legii. Rationamentele Directivei urmează a fi valorificate și expuse în textul legii în asa mod ca să asigure adoptarea unor norme juridice corecte la nivel național. De asemenea, în cazul legislației naționale a Republicii Moldova urmează a se examina riscurile de aplicare dubă a sancțiunilor pentru aceeași faptă, în temeiul altor acte legislative în vigoare (a se vedea art.38 lit.d) din Legea nr.550/1995, art.316 și art.318 din Legea nr.232/2016).	Nu se acceptă. Se operează pentru o formulare generală reieșind din faptul că actualmente Codul administrativ nr.90/2017 ce se află la examinare în Parlament și încă nu a fost adoptat.
42	Articolul 20 Contestarea acelor coordonatorului Actele adoptate de coordonator corespunzător dispozițiilor prezentei legi pot fi contestate în instanță de contencios administrativ în conformitate cu legea.	Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.20, norma de reglementare necesită a fi completată în final cu denumirea și numărul Legii contenciosului administrativ nr.793/2000, deoarece proiectul Codului administrativ nr.90/2017 ce se află la examinare în Parlament încă nu a fost adoptat.	Nu se acceptă. Nu se acceptă.
43	Articolul 21 (3) (3) Verificarea se efectuează la cererea întreprinderii-mamă sau a oricărei entități regulate licențiate în Republica Moldova, sau din oficiu de către autoritatea competentă din Republica Moldova care ar fi coordonator, dacă s-ar aplica criteriile prevăzute la art.10.	Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.21 alin.(3) cuvîntul "licențiate" se va substitui cu cuvîntele "licențiate/autorizate", conform art.11 din proiect.	Prevederile art.11 includ și autoritățile din afara RM, care pot fi autorizate de către autoritățile competente, în timp ce art.21 se referă doar la cele din RM, care potrivit cadrului legal se licențiază, dar nu se autorizează.
44	Articolul 21 (4) (4) În cazul în care o autoritate competentă nu este de acord cu decizia luată de altă autoritate competentă, privind echivalența supravegherii suplimentare exercitate de autoritatea competentă dintr-un alt stat, se aplică prevederile acordurilor de cooperare.	Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(4) urmează să se concretiza aplicarea legii în cazul în care, o autoritate competentă nu este de acord cu decizia luată de altă autoritate competentă, privind echivalența supravegherii suplimentare exercitate de autoritatea competentă dintr-un alt stat, iar un acord de cooperare între autorității nu a fost încheiat.	Cooperarea cu autoritățile competente din alte state este efectuată strict în baza acordurilor de cooperare.
45	Articolul 21 (5) (5) În absența supravegherii echivalente [...]	Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului La alin.(5) cuvîntul "absenta" se va substitui cu cuvîntul "lipsă".	Se acceptă.
46	Articolul 22 (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) În termen de 10 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a	Directia generală juridică a Secretariatului Parlamentului Se va concretiza, cum va fi asigurată aplicabilitatea legii din momentul intrării în vigoare pînă la atingerea termenului de 10 luni din data publicării în lipsa actelor necesare aplicării. Din conținutul art.22 rezultă că aplicarea prevederilor prezentei legi va fi posibilă doar peste 13 luni de la data adoptării. Totodată, e de menționat că în baza criteriilor stabiliți prin proiectul de lege, nu au fost	Comentariu. Actul normativ ce urmează să fie adoptat timp de 10 luni din data publicării vizează procesul de supraveghere suplimentară. Identificarea conglomeratelor financiare fiind efectuată în baza prevederilor proiectului de lege. Totodată, e de menționat că în baza criteriilor stabiliți prin proiectul de lege, nu au fost

	Pieței Financiare vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezența lege sau vor adopta actele normative necesar pentru realizarea prevederilor prezentei legi.	identificate conglomerate financiare.
--	---	---------------------------------------

The image shows a handwritten signature in black ink, which appears to be "Stefan CREANGĂ". Below the signature, the text "Președintele Comisiei" is printed in a smaller, bold, sans-serif font.

Stefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

29 noiembrie 2017

SL nr. 441

Comisia economie, buget și finanțe

Amendamente

la proiectul de Lege cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar
(nr.292 din 28.09.2017)

În conformitate cu art.59 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de amendamente la proiectul de Lege cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar(în continuare – proiectul de lege). Respectiv, propun următoarele amendamente la proiectul de lege:

1. Preambulul proiectului de substituit cu urmatorul text:

”Compatibilitatea cu legislația comunitară

Prezenta lege transpune capitoile I și II cu excepția articolelor 9a, 9b, 12a și 12b din Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE și 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 11 februarie 2003.”

2. Consider necesar, pe tot parcursul textului, substituirea cuvântului „liderul” cu cuvântul „conducătorul”.

3. La art.4 alin.(14) de substituit sintagma ”sumei din totalul bilanțului” cu sintagma „sumei din totalul activelor bilanțului”.

4. Deși s-ar părea rezonabil de a utiliza un prag mai mic, considerind faptul că piața financiară din RM nu este aț de dezvoltată, utilizarea unui prag diferit ar putea crea dificultăți, deoarece o autoritate ar putea considera ca semnificativ un anumit subsector, în timp ce altă autoritate ar considera contrariul. Respectiv, la

art.4 alin.(5), alin.(7) pragul de „500 milioane de lei” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldoveneşti a 6 miliarde EUR conform cursului oficial al leului moldovenesc”, şi la alin.(12) pragul de „500 milioane lei” se va substitui cu textul „pragul stabilit la alin.(5)”, iar cifra de „400 milioane de lei” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldoveneşti a 5 miliarde EUR conform cursului oficial al leului moldovenesc”.

5. La art.7 alin.(7) cuvîntul „propriu” se va exclude.

6. La art.9 :

alin.(2) lit.b) cuvintele „o rată de” şi „propriu” se vor exclude.

alin.(2) lit.c) cuvîntul „monitorizare” se va substitui cu cuvîntul „supraveghere”.

alin.(3) sintagma „fondurilor proprii” se va substitui cu cuvîntul „capitalului”.

7. La art.11 alin.(2) lit.b) cuvîntul „autorizat” se va substitui cu sintagma „licenţiat/ autorizat”.

87. La art.13 alin(2) lit.c) sintagma „indicatorii de profitabilitate” se va substitui cu sintagma „indicatorii de rentabilitate”.

9. Se consideră necesară concretizarea prevedrii art.13 alin(5), după cum urmează „O autoritate competentă este în drept să decidă să nu consulte celelalte autorităţi în situaţii de urgenţă, conform aprecierii autorităţii respective, sau atunci cînd în opinia acestei autorităţi o astfel de consultare ar putea compromite eficienţa deciziilor.”

Stefan CREANGĂ,
Deputat în Parlament